

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

23 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta și de către avocatul Mardari Valentin în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2020, în cauza penală în privința lui,

Jantîc Nicolae XXXXXXXXX, născut la xxxxxxxx, originar din r-nul xxxxxxxxși domiciliat în mun. xxxxxxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 05.06.2016 – 11.05.2017

instanța de apel: 29.01.2018– 25.10.2018

14.05.2019 – 22.01.2020

instanța de recurs: 26.02.2018 – 02.04.2019

10.03.2020 – 23.03.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 11 mai 2017, Jantîc Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa de 5 (cinci) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de exercitare a activității legate de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în țară și/sau străinătate pe o perioadă de 5 ani.

În temeiul art. 90 Cod Penal pedeapsa aplicată lui Jantîc Nicolae a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 (trei) ani și nu va fi executată dacă condamnatul în termenul de probă nu va comite noi infracțiuni și prin purtarea exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea acordată.

S-a admis acțiunea civilă și s-a dispus încasarea de la Jantîc Nicolae în beneficiul lui Dvininov Nadejda prejudiciul material în mărime de 3 615 (trei mii șase sute cincisprezece) lei, 77 bani.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța cu sentința, prima instanță a constatat că, potrivit rechizitoriului, inculpatul Jantîc Nicolae, activând în calitate de administrator și unic fondator al companiei „The Hub” SRL, fiind unul din fondatori ai SRL, „Studex Internațional”, prin înșelăciune și abuz de încredere a comis infracțiunea de escrocherie în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe: Jantîc

Nicolae, exploatând raporturile de încredere stabilite între întreprinderea la care este fondator - SRL „Studex Internațional” și studenții participanți la programele „Work&Travel”, raporturi de încredere care au reieșit din încheierea pe parcursul anului 2012 a unor contracte de participare la programul „Work&Travel” și a unui contract de clearing și decontare, la reîntoarcerea acestora în Republica Moldova, prin intermediul angajaților SRL „Studex Internațional”, a propus returnarea taxelor acestora în cadrul companiei „Studex Internațional” SRL, solicitând prezentarea actelor necesare în acest sens, dintre care „social security number” și ultimul „Pay cec”, documente emise de angajatorii americani ai studenților care au aplicat programul.

În asemenea circumstanțe Jantîc Nicolae, formând o impresie de credibilitate față de studenți care vor beneficia de prestarea unor servicii de către acesta, în rezultatul cărora acesta va beneficia doar de un comision de 9% din suma pe care va reuși să o recupereze, și-a asigurat încrederea în studenții care au aplicat la program și care i-a dat posibilitatea comiterii următoarelor acțiuni ilicite. În aceste împrejurări, deținând documentele prezentate de studenții care au aplicat la programul „Work&Travel” în cadrul companiei „Studex Internațional” SRL, precum și de documentele confirmative a sumelor ce urmează a fi returnate, Jantîc Nicolae, a expediat această informație unei companii din Lituania - „A&Z Group UAB”, care la rândul său s-a ocupat de restituirea taxelor de la serviciului fiscal din SUA, taxe care erau destinate pentru nerezidenții ce au activat în SUA.

Astfel, Jantîc Nicolae, dorind să obțină mijloacele financiare și să dispună fizic de acestea, fără a aduce la cunoștința studenților beneficiari Dvininov Nadejda, Gavrilița Rodica, Popadia Olga, Roșca Valeria, Trofimova Svetlana, Stratulat Stella, Volosovici Victor, a recurs la procedee frauduloase, manifestate prin următoarele acțiuni: în luna mai 2013 i-a dat indicații angajatului său Coliban Iurie să se ocupe de deschiderea unor carduri salariale pentru viitoarele victime, în cadrul unui proiect salarial al „The Hub” SRL, fără ca de fapt aceștia să fie angajați ai companiei. În acest scop, angajatul „The Hub” SRL, Coliban Iurie a primit de la Jantîc Nicolae, fotocopiile buletinelor de identitate a mai multor persoane fizice rezidente care erau studenți beneficiari ai taxelor printre care: Dvininov Nadejda, Gavrilița Rodica, Popadia Olga, Roșca Valeria, Trofimova Svetlana, Stratulat Stella, Volosovici Victor, după care a introdus datele acestora în chestionare în format electronic la BC „Victoriabank” SA în vederea deschiderii unor carduri salariale. Ulterior, după completarea formularelor menționate, acestea au fost imprimate și oferite administratorului „The Hub” SRL, Jantîc Nicolae.

În continuarea acțiunilor sale infracționale, Jantîc Nicolae i-a întors lui Coliban Iurie acele formulare bancare pe care era aplicată semnătura la rubrica persoanele solicitante de card, a căror semnături de facto au fost falsificate, pe care Coliban Iurie la indicația lui Jantîc Nicolae le-a prezentat la BC „Victoriabank” SA pentru deschiderea conturilor de carduri salariale.

Astfel, Jantîc Nicolae falsificând documente oficiale menționate în vederea realizării intențiilor sale criminale de a sustrage mijloacele financiare de la studenții care au participat la program, identificând din start posibilitatea scoaterii în numerar a mijloacelor bănești fără ca acest lucru să fie cunoscut de către beneficiari.

În continuare Coliban Iurie, angajat al SRL „The Hub”, în baza procurilor eliberate de către Jantîc Nicolae, în perioada 21.06.2013 - 20.09.2013, precum și însăși Jantîc Nicolae au solicitat la filiala nr. 3 a BC „Victoriabank” SA deschiderea cardurilor bancare salariale, prezentând listele persoanelor care în realitate nu erau angajate, care ar fi solicitat producerea cardurilor, în aceste sens fiind semnat contractul nr. XXXXXXXXX de salarizare prin intermediul cardurilor bancare, dintre BC „Victoriabank” SA în persoana directorului filialei nr. 3 Chișinău, Lupu Ghenadie și SRL „The Hub” reprezentată de Jantîc Nicolae.

Totodată, s-a stabilit că ulterior aceste carduri bancare salariale și Pin codurile acestora, au fost preluate de către persoanele împuternicite prin procură de administratorul SRL „The Hub” - Jantîc Nicolae cât și de ultimul personal. Având datele conturilor bancare ale victimelor, Jantîc Nicolae le-a transmis companiei din Lituania - „A&Z Group UAB”, companie la care s-a adresat în vederea restituirii taxelor și care în perioada imediat următoare a transferat pe conturile salariale deschise de „The Hub” SRL sumele indicate beneficiarilor de taxe după cum urmează pe contul nr. xxxxxxxxx deschis pe numele lui Dvininov Nadejda suma de 289 dolari SUA care la 09.07.2013 constituia 3615,77 lei, pe contul nr. xxxxxxxxx deschis pe numele lui Gavrilița Rodica suma de 1468 dolari SUA, care la 16.07.2013 constituia suma de 18.350 lei, pe contul nr. xxxxxxxxx deschis pe numele lui Popadia Olga suma de 1600 dolari SUA, care la 07.11.2013 constituia suma de 20.747,94 lei, pe contul nr. xxxxxxxxx deschis pe numele lui Roșca Valeria suma de 1 111 dolari SUA, care la 13.08.2013 constituia suma de 13.965,71 lei, pe contul nr. xxxxxxxxx deschis pe numele lui Trofimova Svetlana suma de 1583 dolari SUA, care la 07.11.2013 constituia suma de 20.527,49 lei, pe contul nr. xxxxxxxxx deschis pe numele lui Stratulat Stela suma de 1293 dolari SUA care la 11.10.2013 constituia suma de 16.766,93 lei, pe contul nr. xxxxxxxxx deschis pe numele lui Volosovici Victor suma de 2359 dolari SUA, care la momentul transferului constituia suma de 29.640 lei, în total suma transferată la aceste conturi și extrasă fiind de 123.613, 84 lei.

Cunoscând cu certitudine despre transferul mijloacelor bănești în valută pe conturile bancare ale studenților participanți la program menționați supra, deschise fără ca aceștia să cunoască, urmărind scopul însușirii mijloacelor financiare, profitând de încrederea studenților, căroră nu le-au eliberat careva acte confirmative despre primirea documentelor ce acordau drepturi de obținere a restituirilor de taxe și de care a tănuit deschiderea conturilor, deținând plicurile cu Pin-coduri de acces, la numerarul de pe cardurile bancare, Jantîc Nicolae i-a dat indicații lui Coliban Iurie să deschidă plicurile cu Pin-coduri și să scrie codurile date pe versoul fiecărui card bancar.

Ulterior, în perioada 06.09.2013 – 18.08.2013, atât Jantîc Nicolae, cât și la indicația sa subalternul său Coliban Iurie, au consultat soldul conturilor cardurilor salariale de la diferite ATM – uri din mun. Chișinău, timp în care, atât Jantîc Nicolae a extras mijloace financiare din bancomatele BC „Victoriabank” SA, cât și Coliban Iurie, la solicitarea lui Jantîc Nicolae. Mijloacele financiare care au fost ridicate de către Coliban Iurie au fost transmise lui Jantîc Nicolae.

Prin acțiunile sale infracționale Jantîc Nicolae, atât direct, cât și indirect în corespundere cu extrasele prezentate de BC „Victoriabank” SA în perioada 10.07.2013 – 17.10.2013, a însușit suma de 123.613,84 lei de la persoanele menționate supra.

Acțiunile lui Jantîc Nicolae au fost încadrate în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, adică sustragerea mijloacelor financiare prin înșelăciune și abuz de încredere în sumă de **123.613,84** lei în perioada **10.07.2013- 17.10.2013**.

Prima instanță, în conformitate cu art.321 alin.(2) pct. 1) Cod de procedură penală, a dispus judecarea cauzei în lipsa inculpatului, acesta fiind anunțat în căutare prin încheierea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 21.11.2016, iar conform informației din 06.02.2017 a fost pornit dosarul de căutare nr. xxxxxxxxxx.

Prima instanță a reținut că, ținând cont de modificările operate în art. 126 alin. (1) Cod penal, procurorul a solicitat reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții mari. Însă, calcularea prejudiciului cauzat pe perioada de săvârșire a infracțiunii, adică 10.07.2013 -17.10.2013, atestă că suma prejudiciului cauzat este în mărime de 60.563,03 lei și nu de 123.613,84 lei, după cum a fost înaintată învinuirea inculpatului, din care motiv acțiunile lui Jantîc Nicolae au fost recalificate de la alin. (4) la alin. (2) lit. c) și d) art. 190 Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, cu folosirea situației de serviciu.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Bețișor Adriana, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care: Jantîc Nicolae să fie recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(4) din Codul penal și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu privare de dreptul de a exercita activitatea legată de plasare în câmpul muncii a cetățenilor în țară și/sau străinătate pe o perioadă de 5 ani.

3.1 În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că:

- sentința pronunțată este una neîntemeiată;
- având în vedere că participanții la programul „Work & Travel” erau și cetățeni ai Ucrainei, în cadrul urmăririi penale nu a fost posibil de identificat toate victimele a căror taxe au fost însușite de către Jantîc Nicolae și care formează suma de 2 000 000 lei. Astfel cauza penală a fost expediată în instanța de judecată pe faptul că odată cu obținerea mijloacelor financiare ce aparțineau participanților la programul „Work & Travel” în numerar, cet. Jantîc Nicolae nu a întreprins măsuri în vederea achitării imediate a acestor sume solicitanților, invocând diferite motive, precum și a utilizat acești bani în scopuri personale, însușind însă suma de **123 613,84 lei**;

- în cadrul ședințelor de judecată în calitate de martori au fost audiați: Gavriliță Rodica, Popadia Olga, Roșca Valeria, Trofimova (Garaba) Svetlana,

Stratulat Stella, Volosovici Victor și martorii Coliban Iurie, Prodan Iulian, Iurașco Constanța, Bogdan Oleg, Tutunaru Nicolae, Sînică Ina, Cazacu Vladimir. Declarațiile persoanelor menționate probează faptul că cet. Jantîc Nicolae a întreprins un șir de acțiuni, începând cu colectarea actelor de la studenți ce confirmă că acestora SUA le datorează *suma taxelor achitate*, le-a expediat în SUA în vederea confirmării acestui fapt, după care a deschis un proiect salarial în care a indicat precum că acești studenți beneficiari ai taxelor, sunt angajați ai companiei „THE HUB” SRL, după care prin intermediul companiei AZ Group a indicat băncilor nerezidente efectuarea transferului pe aceste conturi deschise;

- declarațiile martorilor confirmă faptul că Jantîc Nicolae dispunând fizic de cardurile salariale deschise pe numele studenților beneficiari de taxe, personal cât și prin intermediul angajatului SRL „THE HUB”, au extras din ATM BC „Victoriabank” SA, mijloacele bănești care urmau să le restituie studenților, fapt care s-a produs în cazul studenților care au insistat asupra achitării, iar în cazul altora care nu au insistat, Jantîc Nicolae nu le-a restituit, cu toate că fizic a dispus de mijloacele bănești care nu-i aparțin. În același timp declarațiile martorilor probează faptul că Jantîc Nicolae a abuzat de încrederea acordată de către studenții care au participat la programele „Work&Travel” în cadrul companiei „Studex Internațional”, astfel dobândind ilicit bunurile acestor persoane;

- vinovăția lui Jantîc Nicolae a fost dovedită în cadrul ședințelor de judecată și prin mijloace probatorii anexate la dosar;

- conform documentelor existente, cei 45 de studenți, cetățeni ai Republicii Moldova, urmau să primească în total de la cet. Jantîc Nicolae suma de 35 255,87 dolari SUA, iar în corespundere cu recipisele ridicate de la sediul SRL „Studex Internațional” s-a stabilit că o parte din cei 45 de studenți au primit mijloacele bănești pe care cet. Jantîc Nicolae s-a obligat să le întoarcă, însă în lei MD, aceștia menționând la rândul lor în recipise că au primit sumele în lei conform cursului BNM și că față de compania dată nu au pretenții;

- fiind examinate plicurile ce conțin Pin-coduri, s-a stabilit că acestea sunt desigilate, iar înscrierile de la compartimentul „PIN:” din acestea, corespund celor patru cifre indicate pe versoul cardurilor bancare;

- în cadrul urmăririi penale s-a constatat că studenții care aplică la programele „Work&Travel” și care ulterior pleacă în SUA pentru a munci și călători, dispun de posibilitatea returnării taxelor achitate pe teritoriul SUA în timpul în care s-au aflat acolo, dat fiind faptul că nu sunt rezidenți ai acestei țări, iar legislația SUA prevede restituirea acestor taxe nerezidenților. În acest fel, returnarea taxelor se efectuează deja când studenții din Republica Moldova care au activat în SUA se află pe teritoriul Republicii Moldova, revenirea lor în termen fiind impusă de contract și respectiv condiționând imposibilitatea recuperării restituirilor în SUA de către ei personal. Modalitățile normative de realizare a laturii obiective manifestate prin înșelăciune și abuz de încredere, au fost identificate în acțiunile lui Jantîc Nicolae;

- înșelăciune, ca modalitate normativă de realizare a laturii obiective de către Jantîc Nicolae s-a manifestat prin dobândirea datelor personale ale studenților care au aplicat la programul „Work&Travel” și falsificare documentelor inerente deschiderii conturilor de card la instituția financiară BC „Victoriabank” SA și eliberarea cardurilor, precum și a actelor ce atestă angajarea cet. cet. Dvininov Nadejda cet. Gavrilița Rodica, cet. Popadia Olga, cet. Roșca Valeria, cet. Trofimova Svetlana, cet. Stratulat Stella, cet. Volosovici Victor;

- în ceea ce privește abuzul de încredere, Jantîc Nicolae exploatează raporturile de încredere care s-au stabilit între el și părțile vătămate. Ultima este, de regulă, proprietarul sau administratorul unei anumite mase patrimoniale. Raporturile de încredere au decurs din pe fondul atitudinii de formate în urma relațiilor care s-au format între participanții la programul „Work&Travel” și angajații companiilor care se ocupau cu asemenea organizări, cum a fost în cazul dat Jantîc Nicolae angajat al companiei „Studex International”;

- ca urmare a ridicării numerarului de pe contul de card a cet. Dvininov Nadejda cet. Gavrilița Rodica; cet. Popadia Olga; cet. Roșca Valeria; cet. Trofimova Svetlana; cet. Stratulat Stella; cet. Volosovici Victor în sumă totală de 123 613,84 lei, Jantîc Nicolae a însușit mijloacele financiare încă în perioada 10.07.2013 - 17.10.2013;

- pe parcursul examinării cauzei penale în cadrul ședințelor de judecată, inculpatul a restituit la o parte din părțile civile sumele pe care le-a însușit începând cu vara anului 2015 pînă în perioada lunii februarie 2017, perioadă în care acesta a dispus de banii ce aparțineau părților vătămate/civile. Astfel, la moment nu au fost restituite mijloacele financiare lui Dvininov Nadejda în sumă totală de 3615,77 lei;

- fapta infracțională care i se incriminează lui Jantîc Nicolae, infracțiune prevăzută la art.190 alin.(5) Cod penal- sustragerea mijloacelor financiare prin înșelăciune și abuz de încredere în sumă de: 123 613,84 lei, în perioada 10.07.2013 - 17.10.2013. Potrivit modificărilor care au fost operate prin Legea nr.207 din 28.07.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative în art. 126 alin.(1) Cod penal- „Se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrate, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei ”. Potrivit Hotărîrii de Guvern nr.951 din 20.12.2012, în vigoare la 25.12.2012, cuantumului salariului mediu pe economie, prognozat pe anul 2013 este în mărime de 3850 lei. Astfel, suma de 123 613,84 lei, se încadrează în proporții mari, iar calificarea faptei infracționale datorită noilor modificări legislative urmează a fi încadrată potrivit prevederilor art.190 alin.(4) Cod penal, care prevede o sancțiune sub formă de închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani;

- având în vedere că comiterea faptei infracționale de către Jantîc Nicolae a fost în circumstanțele unei încrederi formate de către studenții care au aplicat la proiectul „Work & Travel”, inclusiv falsificarea din numele acestora a cererilor de deschidere a conturilor de card bancar și eliberarea cardurilor bancare lui Jantîc Nicolae, care a și sustras mijloacele financiare prin ridicarea numerarului de la bancomate, circumstanțe care se califică drept agravante potrivit prevederilor art.77 alin.(1) lit. n) Cod penal, totodată având în vedere sustragerea acestuia de la judecarea cauzei, acțiuni care constată comportamentul inculpatului față de instanța de judecată, sancțiunea care a fost solicitată de către acuzatorul de stat a fost închisoare în mărime de 7 ani;

- pedeapsa complementară urmează a-i fi aplicată sub formă de privare de dreptul de a exercita activitatea legată de plasare în câmpul muncii a cetățenilor în țară și/sau străinătate pe o perioadă de 5 ani;

- prima instanță, prin sentința de condamnare în mod intenționat a calificat acțiunile lui Jantîc Nicolae prin prisma art.190 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal, pentru a putea aplica prevederile art.90 Cod penal. Or, reținerea instanței de judecată ca fiind suma mijloacelor financiare care a fost sustrasă de către Jantîc Nicolae este de 60563.03 lei și nu 123613,84 lei, atât timp cât din materialele cauzei penale a fost dovedit exact că anume 123613,84 lei este suma care a fost însușită de către Jantîc Nicolae după cum urmează: *cet. Dvininov Nadejda la data de 10.07.2013 în sumă de 3610 lei, cet. Gavrilița Rodica la data de 10.07.2013 suma de 5 000 lei, la data de 18.07.2013 suma de 5 000 lei, la data de 19.07.2013 suma de 5000 lei, la data de 21.07.2013 suma de 3200 lei, în total 18 200 lei; cet. Popadia Olga la data de 11.10.2013 suma de 5000 lei, la data de 12.10.2013, suma de 5000 lei, la data de 13.10.2013 suma de 5000 lei, la 16.10.2013 suma de 5000 lei și la data de 17.10.2013 suma de 740 lei, în total suma de 20 740 lei; cet. Roșca Valeria la data de 14.08.2013 suma de 5000 lei, la data de 15.08.2013 suma de 5000 lei, la data de 16.08.2013 suma de 3960 lei, în total suma de 13960 lei; cet. Trofimova Svetlana la data de 11.10.2013 suma de 5000 lei, la data de 12.10.2013 suma de 5000 lei, la data de 13.10.2013 suma de 5000 lei, la data de 16.10.2013 suma de 5000 lei, la data de 17.10.2013 suma de 520 lei, în total suma de 20520 lei; cet. Stratulat Stella la data de 11.10.2013 suma de 5000 lei, la data de 12.10.2013 suma de 5000 lei, la data de 13.10.2013 suma de 5000 lei, la data de 15.10.2013 suma de 176 lei, în total suma de 16760 lei; cet. Volosovici Victor la 10.07.2013 suma de 4910 lei, la 16.08.2013 suma de 5000 lei, la 17.08.2013 suma de 5000 lei, în total suma de 14910 lei;*

- calculul matematic care a fost efectuat de către prima instanță fără a fi luate în considerație toate materialele cauzei penale, atestă ilegalitatea celor constatate de către instanță în sentința de condamnare;

- chiar dacă suma mijloacelor financiare a fost restituită de către inculpat pe parcursul examinării cauzei penale de către instanța de judecată, adică în perioada anului 2015-2017, mijloacele financiare au fost sustrate de către Jantîc Nicolae în perioada 10.07.2013 - 17.10.2013. Restituirea acestora către părțile civile impune doar decăderea dreptului de a fi solicitată încasarea acestora în

folosul părților civile în mod repetat odată cu pronunțarea sentinței. Momentul de consum al faptei infracționale este atunci când acesta a dispus real de mijloacele financiare, adică perioada 10.07.2013 - 17.10.2013, atunci când inculpatul Jantîc Nicolae a însușit mijloacele financiare;

- consideră că ilicit prima instanță a aplicat pedeapsa potrivit prevederilor art.90 Cod penal, față de o persoană care se sustragere de la judecarea cauzei și care este anunțată în căutare internațională, fapt confirmat și de către avocatul inculpatului în cadrul ședințelor de judecată;

- în asemenea circumstanțe nu este clar cine va supraveghea executarea acestei sentințe atât timp cât persoana se află peste hotarele țării și a refuzat să se prezinte la ședințele de judecată. Totodată, instanța de judecată nu și-a motivat decizia de neaplicare a restricțiilor prevăzute la art.90 alin.(6) Cod penal, față de Jantîc Nicolae, odată ce a considerat că o asemenea măsură preventivă urmează ai fi aplicată inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2018, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Jantîc Nicolae a fost condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal la 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de plasare în câmpul muncii a cetățenilor în țară și/sau în străinătate pe o perioadă de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, din momentul reținerii.

De la inculpatul Jantîc Nicolae s-a încasat în beneficiul lui Dvininov Nadejda prejudiciul material în sumă de 3615,77 lei.

4.1 Instanța de apel a constatat că, inculpatul Jantîc Nicolae, activând în calitate de administrator și unic fondator al companiei „The Hub” SRL, fiind unul din fondatori ai SRL, „Studex Internațional”, prin înșelăciune și abuz de încredere a comis infracțiunea de escrocherie în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe: *Jantîc Nicolae, exploatănd raporturile de încredere stabilite între întreprinderea la care este fondator - SRL „Studex Internațional” și studenții participanți la programele „Work& Travel”, raporturi de încredere care au reieșit din încheierea pe parcursul anului 2012 a unor contracte de participare la programul „Work&Travel” și a unui contract de clearing și decontare, la reînțoarcerea acestora în Republica Moldova, prin intermediul angajaților SRL „Studex Internațional”, a propus returnarea taxelor acestora în cadrul companiei „Studex Internațional” SRL, solicitând prezentarea actelor necesare în acest sens, dintre care „social security number” și ultimul „Pay cec”, documente emise de angajatorii americani ai studenților care au aplicat programul.*

În asemenea circumstanțe Jantîc Nicolae, formând o impresie de credibilitate față de studenți care vor beneficia de prestarea unor servicii de către acesta, în rezultatul cărora acesta va beneficia doar de un comision de 9% din suma pe care va reuși să o recupereze, și-a asigurat încrederea în studenții care au aplicat la program și care i-a dat posibilitatea comiterii următoarelor acțiuni ilicite.

În aceste împrejurări, deținând documentele prezentate de studenții care au aplicat la programul „Work&Travel” în cadrul companiei „Studex Internațional” SRL, precum

și de documentele confirmative a sumelor ce urmează a fi returnate, Jantîc Nicolae, a expediat această informație unei companii din Lituania - „A&Z Group UAB”, care la rândul său s-a ocupat de restituirea taxelor de la serviciului fiscal din SUA, taxe care erau destinate pentru nerezidenții ce au activat în SUA.

Astfel, Jantîc Nicolae, dorind să obțină mijloacele financiare și să dispună fizic de acestea, fără a aduce la cunoștința studenților beneficiari Dvininov Nadejda, Gavrilița Rodica, Popadia Olga, Roșca Valeria, Trofimova Svetlana, Stratulat Stella, Volosovici Victor, a recurs la procedee frauduloase, manifestate prin următoarele acțiuni: în luna mai 2013 i-a dat indicații angajatului său Coliban Iurie să se ocupe de deschiderea unor carduri salariale pentru viitoarele victime, în cadrul unui proiect salarial al „The Hub” SRL, fără ca de fapt aceștia să fie angajați ai companiei.

În acest scop, angajatul „The Hub” SRL, Coliban Iurie a primit de la Jantîc Nicolae, fotocopiile buletinelor de identitate a mai multor persoane fizice rezidente care erau studenți beneficiari ai taxelor printre care: Dvininov Nadejda, Gavrilița Rodica, Popadia Olga, Roșca Valeria, Trofimova Svetlana, Stratulat Stella, Volosovici Victor, după care a introdus datele acestora în chestionare în format electronic la BC „Victoriabank” SA în vederea deschiderii unor carduri salariale.

Ulterior, după completarea formularelor menționate, acestea au fost imprimate și oferite administratorului „The Hub” SRL, Jantîc Nicolae. În continuarea acțiunilor sale infracționale, Jantîc Nicolae i-a întors lui Coliban Iurie acele formulare bancare pe care era aplicată semnătura la rubrica persoanele solicitante de card, a căror semnături de facto au fost falsificate, pe care Coliban Iurie la indicația lui Jantîc Nicolae le-a prezentat la BC „Victoriabank” SA pentru deschiderea conturilor de carduri salariale.

Astfel, Jantîc Nicolae falsificând documente oficiale menționate în vederea realizării intențiilor sale criminale de a sustrage mijloacele financiare de la studenții care au participat la program, identificând din start posibilitatea scoaterii în numerar a mijloacelor bănești fără ca acest lucru să fie cunoscut de către beneficiari.

În continuare Coliban Iurie, angajat al SRL „The Hub”, în baza procurilor eliberate de către Jantîc Nicolae, în perioada 21.06.2013 - 20.09.2013, precum și însuși Jantîc Nicolae au solicitat la filiala nr. 3 a BC „Victoriabank” SA deschiderea cardurilor bancare salariale, prezentând listele persoanelor care în realitate nu erau angajate, care ar fi solicitat producerea cardurilor, în aceste sens fiind semnat contractul nr. XXXXXXXXXX de salarizare prin intermediul cardurilor bancare, dintre BC „Victoriabank” SA în persoana directorului filialei nr. 3 Chișinău, Lupu Ghenadie și SRL „The Hub” reprezentată de Jantîc Nicolae.

Totodată, s-a stabilit că ulterior aceste carduri bancare salariale și Pin codurile acestora, au fost preluate de către persoanele împuternicite prin procură de administratorul SRL „The Hub” - Jantîc Nicolae cât și de ultimul personal. Având datele conturilor bancare ale victimelor, Jantîc Nicolae le-a transmis companiei din Lituania - „A&Z Group UAB”, companie la care s-a adresat în vederea restituirii taxelor și care în perioada imediat următoare a transferat pe conturile salariale deschise de „The Hub” SRL sumele indicate beneficiarilor de taxe după cum urmează pe contul nr. xxxxxxxxxx deschis pe numele lui Dvininov Nadejda suma de 289 dolari SUA care la 09.07.2013

constituia 3615,77 lei, pe contul nr. xxxxxxxxx deschis pe numele lui Gavrilița Rodica suma de 1468 dolari SUA, care la 16.07.2013 constituia suma de 18.350 lei, pe contul nr. xxxxxxxxx deschis pe numele lui Popadia Olga suma de 1600 dolari SUA, care la 07.11.2013 constituia suma de 20.747,94 lei, pe contul nr. xxxxxxxxx deschis pe numele lui Roșca Valeria suma de 1 111 dolari SUA, care la 13.08.2013 constituia suma de 13 965,71 lei, pe contul nr. xxxxxxxxx deschis pe numele lui Trofimova Svetlana suma de 1583 dolari SUA, care la 07.11.2013 constituia suma de 20.527,49 lei, pe contul nr. xxxxxxxxx deschis pe numele lui Stratulat Stela suma de 1293 dolari SUA care la 11.10.2013 constituia suma de 16.766,93 lei, pe contul nr. xxxxxxxxx deschis pe numele lui Volosovici Victor suma de 2359 dolari SUA, care la momentul transferului constituia suma de 29.640 lei, în total suma transferată la aceste conturi și extrasă fiind de 123.613,84 lei.

Cunoscând cu certitudine despre transferul mijloacelor bănești în valută pe conturile bancare ale studenților participanți la program menționați supra, deschise fără ca aceștia să cunoască, urmărind scopul însușirii mijloacelor financiare, profitând de încrederea studenților, cărora nu le-au eliberat careva acte confirmative despre primirea documentelor ce acordau drepturi de obținere a restituirilor de taxe și de care a tăinuit deschiderea conturilor, deținând plicurile cu Pin-coduri de acces, la numerarul de pe cardurile bancare, Jantîc Nicolae i-a dat indicații lui Coliban Iurie să deschidă plicurile cu Pin-coduri și să scrie codurile date pe versoul fiecărui card bancar.

Ulterior, în perioada 06.09.2013 – 18.08.2013, atât Jantîc Nicolae, cât și la indicația sa subalternul său Coliban Iurie, au consultat soldul conturilor cardurilor salariale de la diferite ATM – uri din mun. Chișinău, timp în care, atât Jantîc Nicolae a extras mijloace financiare din bancomatele BC „Victoriabank” SA, cât și Coliban Iurie, la solicitarea lui Jantîc Nicolae. Mijloacele financiare care au fost ridicate de către Coliban Iurie au fost transmise lui Jantîc Nicolae.

Prin acțiunile sale infracționale Jantîc Nicolae, atât direct, cât și indirect în corespundere cu extrasele prezentate de BC „Victoriabank” SA în perioada 10.07.2013 – 17.10.2013, a însușit suma de – 123.613,84 lei de la persoanele menționate supra.

Acțiunile lui Jantîc Nicolae au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, adică sustragerea mijloacelor financiare prin înșelăciune și abuz de încredere, în sumă de 123.613,84 lei în perioada 10.07.2013- 17.10.2013.

Instanța de apel a reținut că prin înștiințarea nr.15902 din 02.07.2018, eliberată de Inspectoratul de Poliție Buiucani, mun. Chișinău, se certifică că în privința lui Jantîc Nicolae a fost pornit dosar de căutare nr.xxxxxxxx, fiind posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului, dar și a părților vătămate.

De asemenea, instanța de apel a statuat că vina inculpatului se dovedește integral prin cumulul de probe administrate, cum ar fi declarațiile părților vătămate Roșca V., Trofimova (Garaba) S., Stratulat S., Volosovici V., Papadia O., Gavrilița R., Dvininov N., a martorilor Prodan L, Coliban Iu., Iurașco-Andreiș C., Bogdan O., Tutunaru N., Sînică I., cât și prin probele scrise.

Totodată, instanța de apel a considerat eronată concluzia primei instanțe, precum că mijloacele financiare obținute de către Jantîc Nicolae prin înșelăciune

și abuz de încredere, în urma modificărilor operate în lege, nu depășesc 20 de salarii medii lunare pe economie.

Or, de către inculpat a fost însușită suma de 123.613,84 lei, care se încadrează în "proporții mari". Potrivit modificărilor operate prin Legea nr.207 din 28.07.2016 în art. 126 alin. (1) Cod penal, se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar, potrivit Hotărârii de Guvern nr.951 din 20.12.2012, în vigoare la 25.12.2012, cuantumul salariului mediu pe economie, prognozat pe anul 2013, este în mărime de 3850 lei.

Reieșind din analiza probelor cercetate, instanța de apel, a considerat necesar a încadra acțiunile lui Jantîc Nicolae în baza art. 190 alin. (4) din Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului actului juridic anulabil, determinat de comportamentul dolosiv, care a produs daune în proporții mari.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 02 aprilie 2019, a fost admis recursul ordinar declarat de avocatul Mardari Valentin, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2018, în privința inculpatului Jantîc Nicolae, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

5.1 *Instanța de recurs a reținut că, instanța de apel a constatat neclar, confuz și divergent în descriptiv inițial că: „astfel, prin acțiunile sale Jantîc Nicolae a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, adică sustragerea mijloacelor financiare prin înșelăciune și abuz de încredere, în sumă de 123.613,84 lei în perioada 10.07.2013- 17.10.2013”, apoi că: „totodată, este eronată concluzia primei instanțe, precum că mijloacele financiare obținute de către Jantîc Nicolae prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma modificărilor operate în lege, nu depășesc 20 de salarii medii lunare pe economie. Or, de către inculpat a fost însușită suma de 123.613,84 lei, care se încadrează în proporții mari” și în final că: „acțiunile lui Jantîc N. urmează a fi încadrate în baza art. 190 alin. (4) din Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului actului juridic anulabil, determinat de comportamentul dolosiv, care a produs daune în proporții mari”.*

În același timp, contrazicându-se, a dispus prin dispozitiv condamnarea inculpatului în baza art. 190 alin. (4) Cod penal:

- reîncadrând acțiunile inculpatului în baza art. 190 alin. (4), în redacția nouă, în vigoare din 17.08.2018, conform indicelor: „...prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului actului juridic anulabil, determinat de

comportamentul dolosiv...”, a depășit limitele învinuirii formulate inculpatului, or, asemenea împrejurări de fapt și drept nu se regăsesc în rechizitoriu.

Nici în fapta criminală descrisă ca fiind dovedită, nu este indicată și constatată nici o circumstanță legată de vre-un act juridic anulabil, cât și esența prezentării ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului actului juridic anulabil, determinat de comportamentul dolosiv.

- instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 8, 10 și 118 alin. (2) Cod penal, or, în cazul în care infracțiunea de escrocherie nu a fost de criminalizată după modificările operate în art. 190 Cod penal prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, iar redacția nouă a normei în cauză nu înlătură caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei ce a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv, acțiunile făptuitorului urmează a fi încadrate conform legii penale în vigoare la momentul săvârșirii faptei, fiind o normă care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvârșite.

- soluția de condamnare a inculpatului în baza unei noi învinuiri, dar fără a o pune în discuția părților în cadrul ședinței de judecată, contravine jurisprudenței naționale și CtEDO, fiind încălcat și dreptul inculpatului la apărare și dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit.

6. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2020, a fost admis apelul procurorului, casată total sentința, inclusiv din alte motive și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

A fost recunoscut vinovat Jantîc Nicolae, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal, și i-a fost stabilită în baza acestei Legi pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie echivalentul a 10000(zece mii) lei.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de Dvininov Nadejda.

S-a încasat de la Jantîc Nicolae în beneficiul lui Dvininov Nadejda prejudiciul material în sumă de 3615 (trei mii șase sute cincisprezece) lei și 77 bani.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

6.1 Instanța de apel analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art.101 Cod procedură penală, a concluzionat despre existența în acțiunile inculpatului Jantîc Nicolae a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) din Codul penal, potrivit elementelor constitutive: „Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere”.

În același timp, cu referire la constatarea stării de drept, instanța de apel a conchis, că Jantîc Nicolae prin rechizitoriu este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, iar în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe procurorul Bețișor Adriana a solicitat recalificarea acțiunilor lui

Jantîc Nicolae de la art. 190 alin.(5) Cod penal la art. 190 alin.(4) Cod penal, deoarece conform modificărilor care au fost operate prin Legea nr. 207 din 28.07.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative referitor la art. 126 alin. (1) Cod penal, potrivit căruia se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar potrivit Hotărîrii de Guvern nr. 951 din 20.12.2012, în vigoare la 25.12.2012, cuantumul salariului mediu pe economie, prognozat pe anul 2013 este în mărime de 3850 lei, astfel, suma de 123 614,84 lei, se încadrează în proporții mari.

Instanța de apel a considerat că prima instanță neîntemeiat a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului Jantîc Nicolae urmează a fi recalificate de la art. 190 alin.(4) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere săvârșite în proporții mari, încadrare solicitată de către acuzare, la art. 190 al.(2) lit. c), d) Cod penal, și neîntemeiat l-a condamnat pe acesta în baza acestui articol cu suspendarea condiționată a pedepsei, or prima instanță nu a constatat fapta comisă de Jantîc Nicolae.

Instanța de apel a reținut și faptul că prima instanță l-a recunoscut pe Jantîc Nicolae culpabil în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin.(2) lit. c), d) Cod penal și anume: escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții considerabile *cu folosirea situației de serviciu*, însă potrivit rechizitoriului lui Jantîc Nicolae îi este incriminată comiterea infracțiunii de escrocherie în proporții deosebit de mari prevăzută la art. 190 alin.(5) Cod penal, ulterior reîncadrată de acuzare în art. 190 alin.(4) Cod penal, fiind deja proporții mari, și nicidecum acestuia nu îi este incriminat "*cu folosirea situației de serviciu*", fiind o încadrare eronată a primei instanțe.

Instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit în mod eronat situația de fapt și vinovăția inculpatului, și ținând cont de prevederile art. 24, 27, 99-101, 389, 394 Cod de procedură penală, a considerat corect a stabili fapta comisă de către Jantîc Nicolae iar în urma analizei în ansamblu a probelor prin prisma art.101 Cod procedură penală, a concluzionat despre existența în acțiunile inculpatului a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal, și anume, Jantîc Nicolae, activând în calitate de administrator și unic fondator al companiei „The Hub” SRL, fiind unul din fondatori ai SRL, „Studex Internațional”, a comis infracțiunea de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane prin înșelăciune și abuz de încredere prevăzută la art.190 alin.(1) Cod penal, în următoarele circumstanțe:

Jantîc Nicolae, exploatând raporturile de încredere stabilite între întreprinderea la care este fondator - SRL „Studex Internațional” și studenții participanți la programele

„Work&Travel”, raporturi de încredere care au reieșit din încheierea pe parcursul anului 2012 a unor contracte de participare la programul „Work&Travel” și a unui contract de clearing și decontare, la reîntoarcerea acestora în Republica Moldova, prin intermediul angajaților SRL „Studex Internațional”, a propus returnarea taxelor acestora în cadrul companiei „Studex Internațional” SRL, solicitând prezentarea actelor necesare în acest sens, dintre care „social security number” și ultimul „Pay cec”, documente emise de angajatorii americani ai studenților care au aplicat programul.

În asemenea circumstanțe Jantîc Nicolae, formând o impresie de credibilitate față de studenți care vor beneficia de prestarea unor servicii de către acesta, în rezultatul cărora acesta va beneficia doar de un comision de 9% din suma pe care va reuși să o recupereze, și-a asigurat încrederea în studenții care au aplicat la program și care i-a dat posibilitatea comiterii următoarelor acțiuni ilicite.

În aceste împrejurări, deținând documentele prezentate de studenții care au aplicat la programul „Work&Travel” în cadrul companiei „Studex Internațional” SRL, precum și de documentele confirmative a sumelor ce urmează a fi returnate, Jantîc Nicolae, a expediat această informație unei companii din Lituania - „A&Z Group UAB”, care la rândul său s-a ocupat de restituirea taxelor de la serviciului fiscal din SUA, taxe care erau destinate pentru nerezidenții ce au activat în SUA.

Astfel, dorind să obțină mijloacele financiare și să dispună fizic de acestea, fără a aduce la cunoștința studenților beneficiari cet. Dvininov Nadejda cet. Gavrilița Rodica, cet. Popadia Olga, cet. Roșca Valeria, cet. Trofimova Svetlana, cet. Stratulat Stella, cet. Volosovici Victor, Jantîc Nicolae a recurs la procedee frauduloase, manifestate prin următoarele acțiuni: în luna mai 2013 i-a dat indicații angajatului său Coliban Iurie să se ocupe de deschiderea unor carduri salariale pentru viitoarele victime, în cadrul unui proiect salarial al „The Hub” SRL, fără ca de fapt aceștia să fie angajați ai companiei.

În acest scop, angajatul „The Hub” SRL Coliban Iurie a primit de la Jantîc Nicolae fotocopiile buletinelor de identitate a mai multor persoane fizice rezidente care erau studenți beneficiari ai taxelor printre care: cet. Dvininov Nadejda cet. Gavrilița Rodica, cet. Popadia Olga, cet. Roșca Valeria, cet. Trofimova Svetlana, cet. Stratulat Stella, cet. Volosovici Victor, după care a introdus datele acestora în chestionare în format electronic la BC „Victoriabank” SA în vederea deschiderii unor cârduri salariale. Ulterior, după completarea formularelor menționate, acestea au fost imprimare și oferite administratorului „The Hub” SRL, cet. Jantîc Nicolae.

În continuarea acțiunilor sale infracționale, Jantîc Nicolae i-a întors lui Coliban Iurie acele formularele bancare pe care era aplicată semnături la rubrica persoanele solicitante de cârd, a căror semnături de facto au fost falsificate, iar Coliban Iurie tot la indicația lui Jantîc Nicolae le-a prezentat la BC „Victoriabank” SA pentru deschiderea conturilor de cârd salariale. Astfel, Jantîc Nicolae falsificând documente oficiale menționate în vederea realizării intențiilor sale criminale de a sustrage mijloacele financiare de la studenții care au participat la program, identificând din start posibilitatea scoaterii în numerar a mijloacelor bănești fără ca acest lucru să fie cunoscut de către beneficiari.

În continuare Coliban Iurie angajat al SRL „The Hub”, în baza procurilor eliberate de către Jantîc Nicolae, în perioada 21.06.2013 - 20.09.2013, precum și însăși Jantîc Nicolae au solicitat la filiala nr. 3 a BC „Victoriabank” SA deschiderea cardurilor bancare salariale, prezentând listele persoanelor care în realitate nu erau angajate, care solicită producerea cardurilor, în aceste sens fiind semnat contractul nr. XXXXXXXXXXXX de salarizare prin intermediul cardurilor bancare, dintre BC „Victoriabank” SA în persoana directorului filialei nr. 3 Chișinău, Lupu Ghenadie și SRL „The Hub” reprezentată de Jantîc Nicolae.

Totodată, s-a stabilit că ulterior aceste carduri bancare salariale și Pin-codurile acestora, au fost preluate de către persoanele împuternicite prin procură de administratorul SRL „The Hub” - Jantîc Nicolae cât și de ultimul personal. Având datele conturilor bancare ale victimelor, Jantîc Nicolae le-a transmis companiei din Lituania - „A&Z Group UAB”, companie la care s-a adresat în vederea restituirii taxelor și care în perioada imediat următoare a transferat pe conturile salariale deschise de „The Hub” SRL sumele indicate beneficiarilor de taxe după cum urmează pe contul nr. xxxxxxxxxx deschis pe numele cet. Dvininov Nadejda suma de 289 dolari SUA care la 09.07.2013 constituia 3615,77 lei, pe contul nr. xxxxxxxxxx deschis pe numele cet. Gavrilița Rodica suma de 1468 dolari SUA care la 16.07.2013 constituia suma de 18 350 lei, pe contul nr. xxxxxxxxxx deschis pe numele cet. Păpadia Olga suma de 1600 dolari SUA care la 07.11.2013 constituia suma de 20 747,94 lei, pe contul nr. xxxxxxxxxx deschis pe numele cet. Roșca Valeria suma de 1111 dolari SUA care la 13.08.2013 constituia suma de 13 965,71 lei, pe contul nr. xxxxxxxxxx deschis pe numele cet. Trofimova Svetlana suma de 1583 dolari SUA care la 07.11.2013 constituia suma de 20 527,49 lei, pe contul nr. xxxxxxxxxx deschis pe numele cet. Stratulat Stela suma de 1293 dolari SUA care la 11.10.2013 constituia suma de 16 766,93 lei, pe contul nr. xxxxxxxxxx deschis pe numele cet. Volosovici Victor suma de 2359 dolari SUA care la momentul transferului constituia suma de 29 640 lei, în total suma transferată la aceste conturi și extrasă fiind de 123 613,84 lei.

Cunoscând cu certitudine despre transferul mijloacelor bănești în valută pe conturile bancare ale studenților participanți la program menționati supra, deschise fără ca aceștia să cunoască, urmărind scopul însușirii mijloacelor financiare, profitând de încrederea studenților, cărora nu le-au eliberat careva acte confirmative despre primirea documentelor ce acordau drepturi de obținere a restituirilor de taxe și de care a tănuit deschiderea conturilor, deținând plicurile cu Pin-coduri de acces la numerarul de pe cardurile bancare, Jantîc Nicolae i-a dat indicații lui Coliban Iurie să deschidă plicurile cu Pin-coduri și să scrie codurile date pe versoul fiecărui cârd bancar.

Ulterior, în perioada 06.09.2013 - 18.08.2013, atât Jantîc Nicolae, cât și la indicația sa subalternul său Coliban Iurie, au consultat soldul conturilor cardurilor salariale de la diferite ATM - uri din mun. Chișinău, timp în care, atât Jantîc Nicolae a extras mijloace financiare din bancomatele BC „Victoriabank” SA, cât și Coliban Iurie, la solicitarea lui Jantîc Nicolae, iar mijloacele financiare care au fost ridicate de către Coliban Iurie au fost transmise lui Jantîc Nicolae.

Prin acțiunile sale infracționale Jantîc Nicolae atât direct cât și indirect în corespundere cu extrasele prezentate de BC „Victoriabank” SA în perioada 10.07.2013 - 17.10.2013, a însușit suma de – 55 894,12 lei de la persoanele menționate supra.

Acțiunile infracționale ale lui Jantîc Nicolae sunt confirmate prin: declarațiile părții vătămate Roșca Valeria; declarațiile părții vătămate Trofimova (Garaba) Svetlana; declarațiile părții vătămate Stratulat Stella; declarațiile părții vătămate Volosovici Victor; declarațiile părții vătămate Popadia Olga; declarațiile părții vătămate Gavrilița Rodica; declarațiile părții vătămate Dvininov Nadejda; declarațiile martorului Prodan Lilian; declarațiile martorului Coliban Iurie; declarațiile martorului Iurașco-Andrieș Constanța; declarațiile martorului Bogdan Oleg; declarațiile martorului Tutunaru Nicolai; declarațiile martorului Sînică Ina; declarațiile martorului Cazacu Vladimir.

Instanța de apel a menționat că, ca mijloace de probă întru confirmarea vinovăției lui Jantîc Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal, sunt și probele materialele acumulate pe parcursul urmăririi penale și cercetate în cadrul ședinței de judecată, și anume: procesul-verbal de percheziție a domiciliului cet. Jantîc Nicolae din 26.11.2013; procesul-verbal de percheziție a autoturismului de model „Honda CR-V” cu n/î XXXXXXXXXX; procesul-verbal de percheziție a oficiului SRL „The Hub” și SRL „I fly”, amplasate în mun. Chișinău, str. xxxxxxxx din 26.11.2013; procesul-verbal de examinare a documentelor din 16.12.2013; procesul-verbal de examinare a documentelor din 16.12.2013; procesul-verbal de examinare a cecurilor privind soldul în cont, eliberate de ATM „Victoriabank” SA, ridicate în cadrul percheziției la oficiul SRL „THE HUB”, str. xxxx la 26.11.2013; procesul-verbal de examinare a recipiselor întocmite de studenți precum și împuterniciții acestora privind returnarea taxelor pentru anul 2012; procesul-verbal de examinare a cererilor privind deschiderea conturilor și eliberarea cardurilor bancare, fotocopiilor buletinelor de identitate a persoanelor beneficiare, contractului nr. XXXXXXXXX din 20.06.2013; procesul-verbal de examinare a rulajelor bancare a conturilor deschise în baza contractului nr. xxxxxxxx din 20.06.2013; procesul-verbal de examinare a CD-RW-lui de model „Omega”; procesul-verbal de examinare a documentelor din 03.03.2015.

Instanța de apel făcând o calculare a prejudiciului cauzat perioadei de săvârșire a infracțiunii perioada de 10.07.2013 -17.10.2013 a constatat că suma prejudiciului cauzat constituie 55 894,12 lei și nu 123 613, 84 lei, după cum este adusă în învinuire. Din aceste considerente, instanța de apel a reiterat că acțiunile inculpatului Jantîc Nicolae urmează a fi reîncadrate în baza art.190 alin.(1) Cod penal.

7. *Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:*

- procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care invocând incidența *pct.6), 12)* din dispozițiile art. 427 Cod de procedură

penală a solicitat casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

- avocatul Mardari Valentin în numele inculpatului Jantîc Nicolae , prin care invocând incidența *pct.6*), din dispozițiile art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei, cu dispunerea pronunțării unei noi decizii prin care Jantîc Nicolae să fie achitat.

7.1 În susținerea recursului ordinar declarat, procurorul a invocat că:

- instanța de apel eronat a conchis că acțiunile inculpatului Jantîc Nicolae nu se regăsesc în conjunctura infracțiunii de escrocherie prevăzute de art. 190 alin.(4) Cod penal, or instanța de apel verificând cauza sub aspectul calificării infracțiunii, urma să raporteze situația de fapt constatată la fiecare din elementele constitutive ale infracțiunii imputate inculpatului, să subsumeze aceste fapte cu împrejurările cauzei, respectiv să dezvăluie concluzia de reîncadrare a acțiunilor, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii imputate acestuia, fapt ce pe caz consider că n-a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general, a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- în ipoteza infracțiunii de escrocherie săvârșită în proporții mari, deja de către organul de urmărire penală a fost valorificat prejudiciul cauzat prin acțiunile inculpatului, acest prejudiciu având o conotație patrimonială în sumă totală de 123 613,84 lei;

- urmările ce apar din conținutul agravat al infracțiunii prevăzute la alin.(4) art. 190 Cod penal, sunt de natură estimativă, respectiv instanța de apel urma să țină cont că la rezolvarea problemei constatării volumului total al prejudiciului, acesta a fost evaluat de către organul de urmărire penală, reieșind din informația privind ridicarea numerarului de pe contul de cârd deschis pe numele cet. Dvininov Nadejda suma de 289 dolari SUA care la 09.07.2013 constituia 3615,77 lei, pe numele cet. Gavrilița Rodi ca suma de 1468 dolari SUA care la 16.07.2013 constituia suma de 18 350 lei, pe numele cet. Păpadia Pișa suma de 1600 dolari SUA care la 07.11.2013 constituia suma de 20 747,94 lei, pe numele cet. Roșca Valeria suma de 1111 dolari SUA care la 13.08.2013 constituia suma de 13 965,71 lei, pe numele cet. Trofimova Svetlana suma de 1583 dolari SUA care la 07.11.2013 constituia suma de 20 527,49 lei, pe numele cet. Stratului Stela suma de 1293 dolari SUA care la 11.10.2013 constituia suma de 16 766,93 lei, pe numele cet. Volosovici Victor suma de 2359 dolari SUA care la momentul transferului constituia suma de 29 640 lei, în total suma transferată la aceste conturi si extrasă fiind de 123 613,84 lei;

- poziția autorului apelului care a invocat precum Jantîc Nicolae a însușit mijloacele financiare încă în perioada 10.07.2013 - 17.10.2013, iar pe parcursul examinării cauzei penale în prima instanță, inculpatul a restituit la o parte din părțile vătămate/civile, sumele pe care le-a extras de pe conturile bancare doar începând cu vara anului 2015, pînă în perioada lunii februarie 2017, perioadă în care acesta a dispus de banii ce aparțineau victimelor;

- părțile vătămate de la bun început sesizând organele de drept privind însușirea mijloacelor financiare de către Jantîc Nicolae, au specificat care este cuantumul prejudiciului efectiv cauzat de către ultimul, evaluându-l în volum deplin, respectiv victimele nu puteau fi lipsite de o apărare eficientă prin prisma legii penale, atâta timp cât funcționează principiul umanismului fixat la art.4 Cod penal, conform căruia întreaga reglementare juridică are menirea să apere, în mod prioritar, persoana ca valoare supremă a societății. Astfel, disponibilitatea financiară a inculpatului, care a acceptat restituirea parțială a prejudiciului cauzat părților vătămate, nu poate condiționa reîncadrarea juridică a acțiunilor acestuia cu excluderea agravantei proporții mari, or aceasta a putut fi valorificată ca o circumstanță atenuată la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului;

- instanța de apel reîncadrând acțiunile inculpatului Jantîc Nicolae de la art. 190 alin.(4) Cod penal la alin.(1) al aceleiași norme, deficitar și-a motivat soluția, fapt ce echivalează cu admiterea erorilor de drept ce cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, astfel încât faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, aspecte care se regăsesc în decizia recurată și impun reformarea totală a acestei decizii, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare.

7.2 În susținerea recursului ordinar declarat, avocatul Mardari Valentin în numele inculpatului a invocat următoarele:

- consideră că instanța de apel la examinarea prezentei cauze a omis să dea apreciere obiectivă unor materiale ale cauzei penale, a căror conținut denotă o valoare probatorie și decisivă privind emiterea soluției achitare a inculpatului Jantîc Nicolae;

- acuzarea de stat atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești, nu a prezentat nici o probă pertinentă, concludentă și mai cu seamă utilă care ar confirma faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal cu consecințele privind dobândirea unor sume de bani de către Jantîc Nicolae, în speță nefiind probat din ce reiese această sumă de bani sau care sumă a fost însușită;

- consideră că în cadrul examinării prezentei cauze instanța de judecată nu a verificat dacă acțiunile inculpatului Jantîc Nicolae întrunesc elementele infracțiunii de escrocherie;

- cu referire la norma art. 190 Cod penal prevede că, dobândirea ilicită a bunurilor urmează să fie înfăptuită prin înșelăciune și abuz de încredere elemente ce au fost încriminate inculpatului, a menționat că la caz, Jantîc Nicolae la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri nu a avut intenția de a nu-și onora obligațiile asumate față de părțile vătămate, precum și nu a avut intenția de a încerca într-un careva mod de a se eschiva de la rambursarea banilor, mai mult că ultimul a restituit tuturor participanților pe dosar sumele de bani ce constituie returnarea taxelor și/sau tax free-ul;

- în speță lipsește latura obiectivă care se realizează prin fapta prejudiciabilă constând din două acțiuni: acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică sustragerea lor; acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă în mod alternativ în înșelăciune sau abuz de încredere și latura subiectivă a escrocheriei, care se realizează prin intenție directă și prezența scopului de profit, iar raporturile existente dintre inculpat și părțile vătămate au un caracter juridic civil;

- potrivit materialelor dosarului constată că acțiunea și/sau activitatea lui Jantîc Nicolae nu a fost îndreptată sau desfășurată ca având scop de însușire ilegală a averii străine;

- consideră că este pripită concluzia părții acuzării, ulterior, sentința primei instanțe, decizia instanței de apel precum că inculpatul Jantîc Nicolae a însușit în scop personal banii primiți și s-a folosit după bunul său plac, ori, în cadrul cercetării judecătorești nu a fost prezentată nici o probă în acest sens;

- declarațiile părților vătămate, a inculpatului și martorilor audiați pe caz, confirmă că între inculpat și părțile vătămate au existat relații, iar ca consecință acestea nu fac obiectul infracțiunii de escrocherie;

- consideră că instanța de apel pripit a ajuns la concluzia privind recalificarea acțiunilor lui Jantîc Nicolae în baza art. 190 alin. (1) Cod penal cu condamnarea acestuia, soluția adoptată în acest sens nefiind bazată pe motive probatorii.

8. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit concluzionează că, recursul declarat de către avocatul Mardari Valentin în numele inculpatului urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta urmează a fi admis, cu casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2020, în cauza penală în privința lui Jantîc Nicolae, cu dispunerea rejudecării cauzei, de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Conform art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

8.1 Cu referire la recursul declarat de către avocatul Mardari Valentin în numele inculpatului, Colegiul penal lărgit reține următoarele.

Potrivit textului recursului, *avocatul Mardari Valentin în numele inculpatului* cu toate că invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel - art.427 alin.(1) *pct.6)* Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile în care *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, acesta critică decizia instanței de apel sub aspectul *neîntrunirii elementelor infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal*, considerând că în cadrul examinării prezentei cauze instanța de judecată nu a verificat dacă acțiunile

inculpatului Jantîc Nicolae întrunesc elementele infracțiunii de escrocherie.

Colegiul penal lărgit atestă că, recurentul critică faptul constatării vinovăției inculpatului, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, considerând că aceasta nu a fost confirmată de probe administrate la dosar, și că instanța de apel nu a verificat dacă acțiunile inculpatului Jantîc Nicolae întrunesc elementele infracțiunii deoarece după părerea sa în speță raporturile existente dinte inculpat și părțile vătămate constituie relații civile. În astfel de împrejurări, instanța de recurs ordinar atestă că, de fapt avocatul, în recursul său semnalează temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, prin prisma *neîntrunirii elementelor infracțiunii în acțiunile inculpatului*.

Colegiul penal lărgit remarcă, că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În esență recurentul critică soluția instanței de apel, prin care inculpatul Jantîc Nicolae a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal și condamnat în baza acestei norme, considerând că instanța de apel nu a analizat corespunzător toate probele puse la baza învinuirii acestuia, întrucât după părerea sa sumele de bani constituie returnarea taxelor și/sau tax free-ul constituie relații civile, iar acțiunile nu pot fi calificate ca infracțiune și că acțiunea și/sau activitatea lui Jantîc Nicolae nu a fost îndreptată sau desfășurată ca având scop de însușire ilegală a averii străine.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că în speță sunt relații civile, Colegiul penal lărgit o consideră ca neîntemeiată.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, poate administra, la cererea părților orice probe noi și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Colegiul penal lărgit reține, că instanța de apel rejudecând cauza și verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei analize și examinări coroborate a probelor ce au servit ca temei pentru soluționarea laturii penale a cauzei, precum și a elementelor de fapt pe care se sprijină soluția de condamnare dispusă în cauză, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului în săvârșirea infracțiunii de escrocherie.

Totodată, instanța de apel casând sentința primei instanțe și recunoscându-l pe Jantîc Nicolae vinovat de săvârșirea de escrocherie, și-a argumentat soluția prin faptul că, din declarațiile părților vătămate, a martorilor și din probele materiale prezentate în cauză, cert se demonstrează comiterea de către inculpat a

infracțiunii de escrocherie (f.d. 14-23, vol. VIII).

Astfel, instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

În privința versiunii avocatului în ce privește prezența relațiilor civile în speță, instanța de recurs stabilește că inculpatul Jantîc Nicolae dobândind datele personale ale studenților care au aplicat la programul „Work&Travel” cu scopul de a-i ajuta la returnarea taxelor, a falsificat documentele inerente deschiderii conturilor de card la instituția financiară BC „Victoriabank” SA și eliberarea cardurilor, precum și a actelor ce atestă angajarea părților vătămate Dvininov Nadejda, Gavrilița Rodica, Popadia Olga, Roșca Valeria, Garaba (Trofimova) Svetlana, Stratulat Stela și Volosovici Victor. Astfel, Jantîc Nicolae fiind angajat al companiei „Studex International” prin abuzul de încredere a decurs pe fondul atitudinii de formare în urma relațiilor între participanții la programul „Work&Travel” și angajații companiilor care se ocupau cu asemenea organizări și ca urmare a ridicat numerarul de pe conturile părților vătămate.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal respinge argumentele recurentului, precum că în speță sunt relații civile, deoarece *Jantîc Nicolae la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri nu a avut intenția de a nu-și onora obligațiile asumate față de părțile vătămate, precum și nu a avut intenția de a încerca într-un careva mod de a se eschiva de la rambursarea banilor, mai mult că ultimul a restituit tuturor participanților pe dosar sumele de bani ce constituie returnarea taxelor și/sau tax free-ul, totodată comportamentul inculpatului până la intrarea în posesia banilor, ulterior cunoscând cu certitudine despre transferul mijloacelor bănești în valută pe conturile bancare ale studenților participanți la program, deschise fără ca aceștia să cunoască, urmărind scopul însușirii mijloacelor financiare, profitând de încrederea studenților, cărora nu le-a eliberat careva acte confirmative despre primirea documentelor ce acordau drepturi de obținere a restituirilor de taxe și de care a tăinuit deschiderea conturilor, deținând plicurile cu Pin-coduri de acces la numerarul de pe cardurile bancare, considerent din care instanța de recurs respinge argumentele recurentului, precum că relațiile inculpatului cu părțile vătămate constituie relații civile, iar acțiunile nu pot fi calificate ca infracțiune.*

Generalizând în ansamblu probele administrate, Colegiul penal lărgit statuează, că nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului, în săvârșirea infracțiunii de escrocherie, iar acțiunile acestuia sânt incidente elementelor infracțiunii menționate.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit constată că, recursul ordinar declarat de avocatul Mardari Valentin în numele inculpatului, urmează a fi respins ca fiind inadmisibil.

8.2 Cu referire la recursul declarat de către procuror, Colegiul Penal lărgit reține următoarele.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Colegiul penal lărgit constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel și anume:

În corespundere cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Colegiul penal lărgit conchide că, decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Recurentul invocă în recursul său temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) *pct.6), 12)* Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recursul ordinar a-l procurorului și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticele aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecății, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, deoarece la judecarea cauzei în ordine de apel, nu au fost respectate pe deplin prevederile procesual penale.

În conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta

reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Totodată, Colegiul Penal lărgit ține să menționeze că potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

În conformitate cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Colegiul Penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, întrucât decizia contestată nu conține motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul Penal lărgit remarcă, că în speța dedusă judecării, prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 02 aprilie 2019, decizia instanței de apel a fost casată total cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Astfel, în decizia instanței de recurs de remitere a cauzei la rejudecare au fost date indicații clare, în privința cărora instanța de apel la o nouă rejudecare urma să se expună și să țină cont, însă contrar acestor indicații, aspectele evidențiate au fost lăsate fără soluționare sau examinate superficial.

În acest sens, conform deciziei instanței de recurs ordinar de remitere a cauzei spre rejudecare, instanța de apel avea obligația să constate și să încadreze corect fapta comisă de inculpatul Jantîc Nicolae precum și să aprecieze fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept indicate în rechizitoriu(art.101 Cod de procedură penală).

Colegiul penal lărgit remarcă discordanță la fapta constatată prin decizia instanței de apel, și condamnarea lui Jantîc Nicolae în baza art. 190 alin. (1) Cod penal: instanța de apel pe de o parte constată neclar că " *Având datele conturilor bancare ale victimelor, Jantîc Nicolae Xxxxxxxx le-a transmis companiei din Lituania - „A&Z Group UAB”, companie la care s-a adresat în vederea restituirii taxelor și care în perioada imediat următoare a transferat pe conturile salariale deschise de „The Hub” SRL sumele indicate beneficiarilor de taxe după cum urmează pe contul: ...., care la momentul transferului constituia suma de 29 640 lei, în total suma transferată la aceste conturi și extrasă fiind de **123 613,84 lei***", însă ulterior constată că „*Prin acțiunile sale infracționale Jantîc Nicolae atât direct cât și indirect în corespundere cu extrasele prezentate de BC „Victoriabank” SA în perioada 10.07.2013 - 17.10.2013, a însușit suma de – **55 894,12 lei** de la persoanele menționate supra*”.

Aici Colegiul Penal lărgit menționează, că potrivit învinuirii, urmare a ridicării numerarului de pe contul de card a cet. Dvininov Nadejda cet. Gavrilița Rodica; cet. Popadia Olga; cet. Roșca Valeria; cet. Trofimova Svetlana; cet. Stratulat Stella; cet. Volosovici Victor în sumă totală de 123 613,84 lei, Jantîc Nicolae a însușit mijloacele financiare în perioada 10.07.2013 - 17.10.2013.

Totodată, în motivarea concluziei instanța a indicat că, " *... făcând o calculare a prejudiciului cauzat perioadei de săvârșire a infracțiunii perioada de 10.07.2013 - 17.10.2013 se constată suma prejudiciului cauzat fiind în mărime de **55 894,12 lei și nu de 123 613, 84 lei**, după cum este adusă în învinuire*".

Colegiul Penal lărgit constată, că instanța de apel a pronunțat concluzii care se exclud reciproc, pe de o parte constată că, suma în mărime de **123 613, 84 lei**, de pe conturile menționate a fost extrasă de către Jantîc Nicolae, iar ulterior în motivarea deciziei sale indică că, suma prejudiciului cauzat perioadei de săvârșire a infracțiunii perioada de 10.07.2013 -17.10.2013 se constată suma prejudiciului cauzat fiind în mărime de **55 894,12 lei și nu de 123 613, 84 lei**, după cum este adusă în învinuire, după care indică la fel neclar că, "Însă studiind materialele cauzei, s-a constatat cu certitudine faptul că părțile vătămate Dvininov Nadejda, Gavrilița Rodica, Popadia Olga, Roșca Valeria, Trofimova Svetlana, Stratulat Stella și Volosovici Victor au indicat cert prejudiciul cauzat", fără a indica cert de fapt care este suma prejudiciului constatat ca fiind indicat de către părțile vătămate.

Or, aceste constatări contradictorii nu pot fi acceptate într-o decizie a instanței judecătorești, or, situația de fapt reținută de către instanța de apel nu este în concordanță cu motivarea efectuată de această instanță, or, aceasta urma să țină cont că la rezolvarea problemei constatării volumului total al prejudiciului cauzat la momentul săvârșirii infracțiunii, întrucât părțile vătămate sesizând organele de drept privind însușirea mijloacelor financiare de către Jantîc Nicolae, au specificat care este cuantumul prejudiciului efectiv cauzat de către ultimul, evaluându-l în volum deplin, or, cuantumul prejudiciului a fost evaluat de către organul de urmărire penală, reieșind din informația privind ridicarea numerarului de pe contul de card deschis pe numele părților vătămate Dvininov Nadejda, Gavrilița Rodica, Papadia Pișa, Roșca Valeria, Trofimova Svetlana,

Stratului Stela, Volosovici Victor, potrivit căreia în total suma transferată la aceste conturi și extrasă fiind de 123 613,84 lei.

În consecință Colegiul Penal lărgit reține că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, or aceasta pe de o parte constată că în faptă suma totală extrasă de către Jantîc Nicolae pe conturile deschise pe numele părților vătămate constituie 123 613,84 lei și anume: pe contul nr. xxxxxxxxxx deschis pe numele cet. Dvininov Nadejda suma de 289 dolari SUA care la 09.07.2013 constituia **3615,77 lei**, pe contul nr. xxxxxxxxxx deschis pe numele cet. Gavrilița Rodica suma de 1468 dolari SUA care la 16.07.2013 constituia suma de **18 350 lei**, pe contul nr. xxxxxxxxxx deschis pe numele cet. Păpadia Olga suma de 1600 dolari SUA care la 07.11.2013 constituia suma de **20 747,94 lei**, pe contul nr. xxxxxxxxxx deschis pe numele cet. Roșca Valeria suma de 1111 dolari SUA care la 13.08.2013 constituia suma de **13 965,71 lei**, pe contul nr. xxxxxxxxxx deschis pe numele cet. Trofimova Svetlana suma de 1583 dolari SUA care la 07.11.2013 constituia suma de **20 527,49 lei**, pe contul nr. xxxxxxxxxx deschis pe numele cet. Stratulat Stela suma de 1293 dolari SUA care la 11.10.2013 constituia suma de **16 766,93 lei**, pe contul nr. xxxxxxxxxx deschis pe numele cet. Volosovici Victor suma de 2359 dolari SUA, sumă care a fost înaintată conform învinuirii inculpatului de către acuzare, iar în motivarea propriu zisă la încadrarea juridică a faptei (art. 190 alin. (1) Cod penal) pentru care l-a condamnat, acestea total opus și nejustificat constată că în perioada de săvârșire a infracțiunii de 10.07.2013 -17.10.2013 se constată suma prejudiciului cauzat fiind în mărime de **55 894,12 lei** și anume: Partea vătămată Dvininov Nadejda, în cadrul urmăririi penale solicită să fie recunoscută în calitate de parte vătămată și parte civilă cu solicitarea restituirii sumei de 289 dolari SUA, ceea ce constituie echivalentul a **3615,77 lei** (f.d.8 vol. V), Partea vătămată Gavrilița Rodica, în cadrul urmăririi penale solicită să fie recunoscută în calitate de parte vătămată și parte civilă cu solicitarea restituirii sumei de 558 dolari SUA, ceea ce constituie echivalentul a **7125,60 lei** (f.d.29 vol. V), Partea vătămată Popadia Olga, în cadrul urmăririi penale solicită să fie recunoscută în calitate de parte vătămată și parte civilă cu solicitarea restituirii sumei de 644 dolari SUA, ceea ce constituie echivalentul a **8400 lei** (f.d.37 vol. V) ,Partea vătămată Roșca Valeria, în cadrul urmăririi penale solicită să fie recunoscută în calitate de parte vătămată și parte civilă cu solicitarea restituirii sumei de 216 dolari SUA, ceea ce constituie echivalentul a **2700 lei** (f.d.42 vol. V), Partea vătămată Garaba (Trofimova) Svetlana, în cadrul urmăririi penale solicită să fie recunoscută în calitate de parte vătămată și parte civilă cu solicitarea restituirii sumei de 645,17 dolari SUA, ceea ce constituie echivalentul a **8270,75 lei** (f.d.52 vol. V), Partea vătămată Stratulat Stela în cadrul urmăririi penale solicită să fie recunoscută în calitate de parte vătămată și parte civilă cu solicitarea restituirii sumei de 566 dolari SUA, ceea ce constituie echivalentul a **7443 lei** (f.d.59 vol. V), Partea vătămată Volosovici Victor în cadrul urmăririi penale solicită să fie recunoscută în calitate de parte vătămată și parte civilă cu solicitarea restituirii sumei de 1450,99 dolari SUA, ceea ce constituie echivalentul a **18339 lei** (f.d.8 vol. V), calcule valabile după ce inculpatul în timpul examinării cauzei penale în instanță a făcut

careva restituiri bănești părților vătămate, prin ce instanța de apel a depășit limitele învinuirii formulate inculpatului, or, asemenea împrejurări de fapt și drept nu se regăsesc în rechizitoriu, nu au fost aduse la cunoștință părților și nu au fost puse în discuție.

Or, faptul că parcursul examinării cauzei penale inculpatul a restituit la o parte din părțile vătămate sumele pe care le-a extras de pe conturile bancare nu constituie temei de reîncadrare a acțiunilor inculpatului, or, cert este faptul că, returnarea sumelor către părțile vătămate abia la etapa când cauza penală se afla pe rol în instanța de judecată, a fost condiționată de conștientizarea inculpatului despre consecințele ce pot surveni pentru comiterea faptei infracționale, pentru care inculpatul a fost diferit justiției (art. 190 alin. (4) Cod penal), ci mai de grabă aceasta a putut fi valorificată ca o circumstanță atenuată la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului.

Așadar, Colegiul Penal lărgit constată, că la examinarea cauzei, instanța de apel nu a respectat cerințele de judecare a apelului prevăzute în art. 414 Cod de procedură penală, precum și nu a ținut cont de dispozițiile art. 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea adoptată nu cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Reieșind din aspectele elucidate și ținând cont de faptul că motivarea deciziei instanței de apel este contradictorie, că în prezenta speță și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs invocat de recurenți și prevăzute de art. 427 alin. (1) *pct. 6) 12)* Cod de procedură penală, iar erorile evidențiate nu pot fi corectate de instanța de recurs, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia cu privire la necesitatea casării deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9. La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de motivele expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate prin prisma prevederilor art. art. 384-397 Cod de procedură penală, și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel a procurorului și repetate în cererea de recurs ordinar referitor la încadrarea juridică a faptei săvârșite, iar în dependență de datele obținute, instanța de apel urmează să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

10. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Mardari Valentin în numele inculpatului.

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2020, în cauza penală în privința lui *Jantîc Nicolae XXXXXXXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la 22 aprilie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena